

FI lausuntopyyntö VV

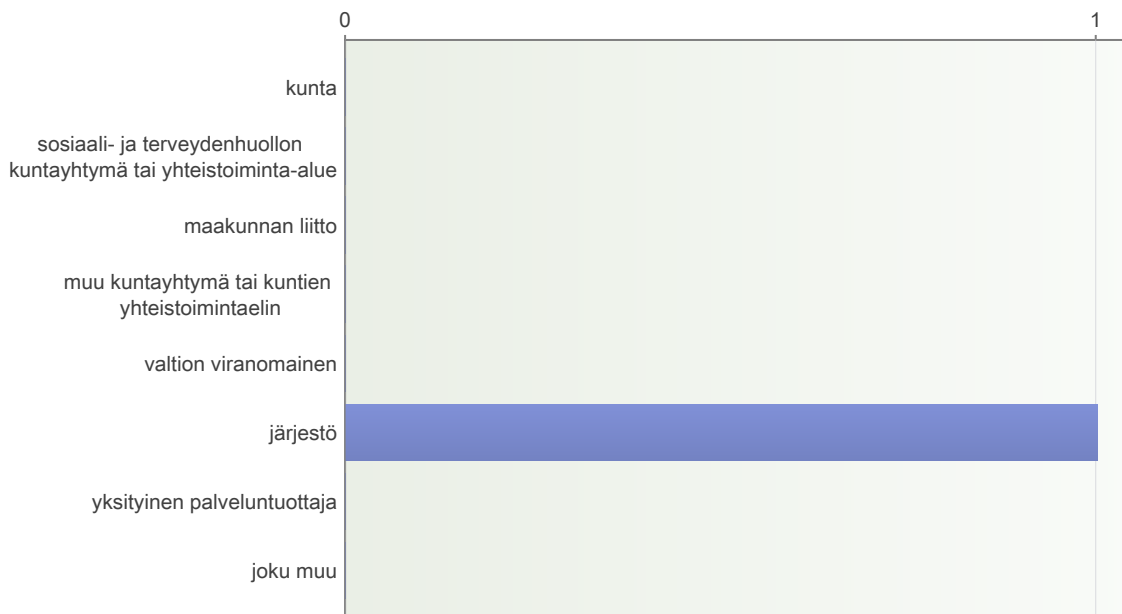
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Suun terveyden hoidon ammattiliitto, STAL ry	Niina Nivala-Huhtaniska	niina.nivala-huhtaniska@stal.fi		STAL ry:n hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

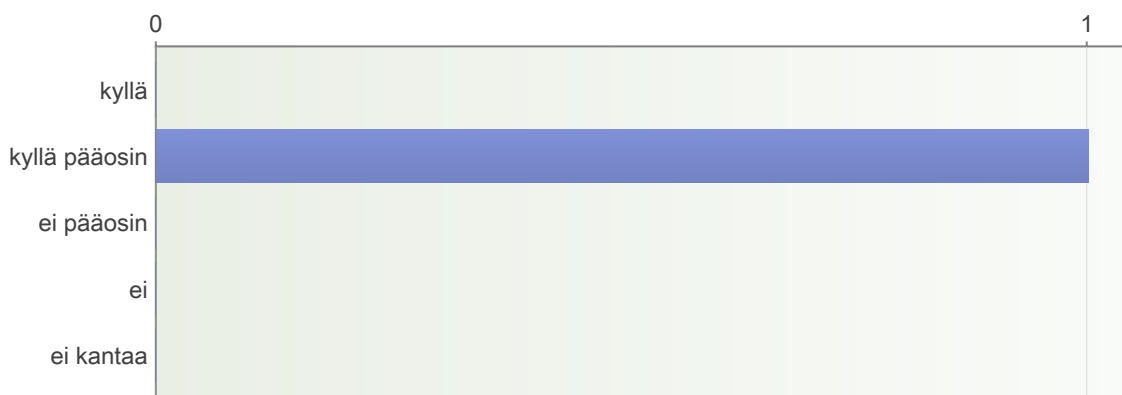
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suomi on suuri maa, jossa on isot alueelliset erot. Palveluntuottajia, joista voisi valita, ei ole joka paikassa. Suuret kaupungit ja pääkaupunkialue pärjää tässä haasteessa paremmin, vrt. pienet kaupungit, syrjäseudut. Ruotsissa tilanne se, että suur-Tukholman alueella valinnanvapaus vain onnistuu. Tästä kannattaa ottaa oppia.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

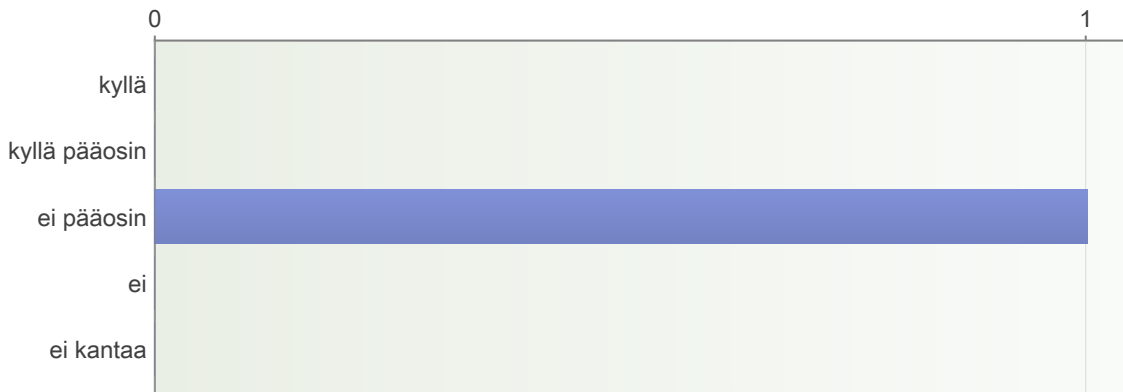
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli edistää hyvin pärjävien kansalaisten valinnanvapautta. Miten heikommassa asemassa olevien ja apua tarvitsevien kansalaisten käy?? Palvelujen valinta tulee olemaan hankalaa kaikille, mistä voit aidosti saada selville tarjolla olevan hoidon laadun. Halvin ei ole aina paras.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

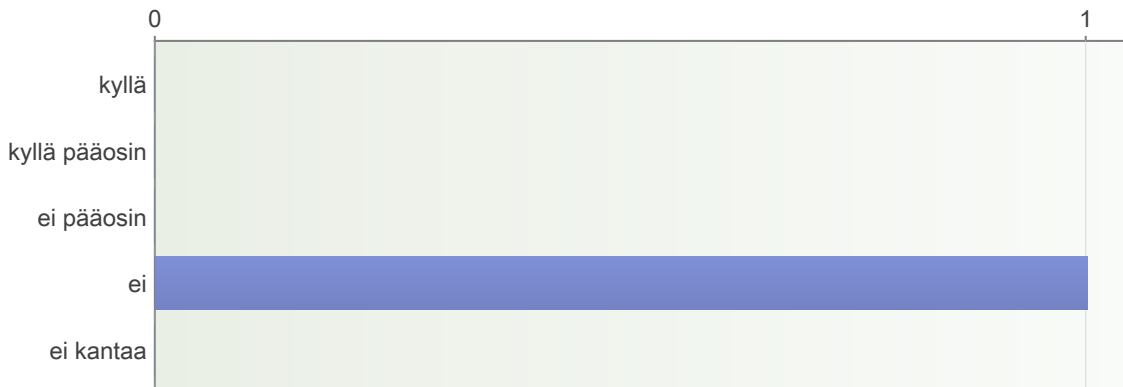
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus valita hoitopaikaksi hoitajan vastaanotto, esim. suuhygienistin hoidon tarpeen arvioinnin, suun terveystarkastuksen ja/tai ienhoidon. Suomessa on hyviä kokemuksia hoitajien suoravastaanotoista, näitä kokemuksia pitää hyödyntää.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

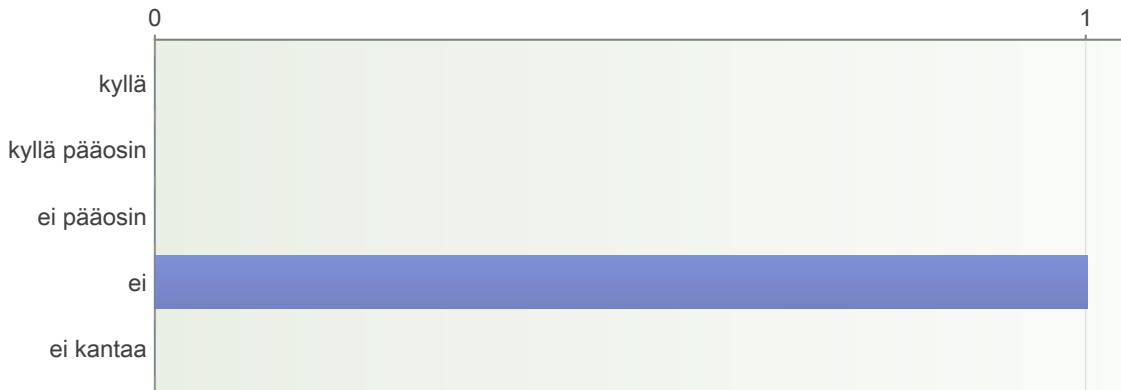
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On erittäin suuri vaara että potilaan hoito esitetyllä mallilla pirstaloituu entisestään, sujuvia hoitopolkuja ei enää ole. Kulkeeko potilaan hoitotiedot tosiasiallisesti järjestelmästä toiseen, Kanta-yhteensopivuuden aikataulu laahaa perässä. Suun terveydenhuollon tiedot ei vielä kukaan mene kattavasti Kantaan.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

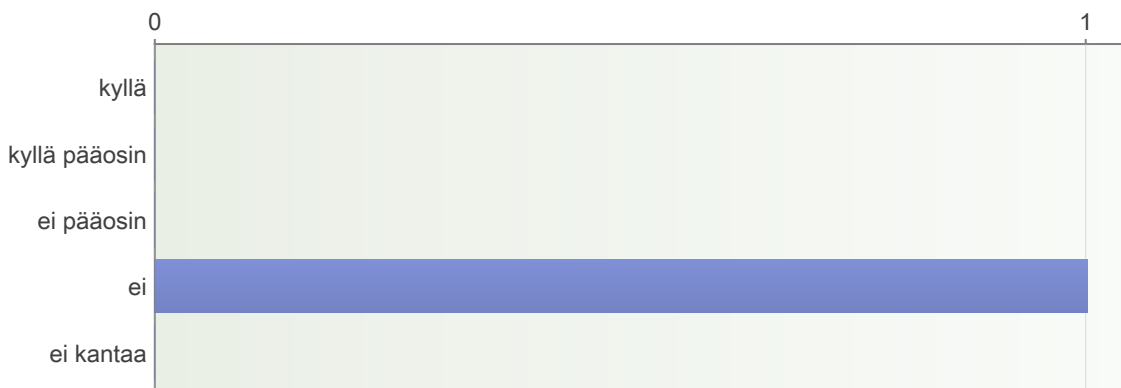
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Työnjaolla esim. suun terveyden huollossa, tullaan saamaan jollakin aika välillä kustannussäästöjä. Tässä kohtaa tulee varmistaa henkilökunnan täydennyskoulutus ja osaamisen varmistaminen. Rahoitusmalli täysin kysymysmerkki, joten on mahdoton tietää kustannusten hillitsemisen mahdollisuuksia. Suuri huoli että suuret firmat käärivät voitot omiin tarkoituksiinsa. Jos todellisia säästöjä halutaan aikaan, niin rohkea panostus terveyden edistämiseen tuottaa todellisia ja tutkitusti vaikuttavia tuloksia.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

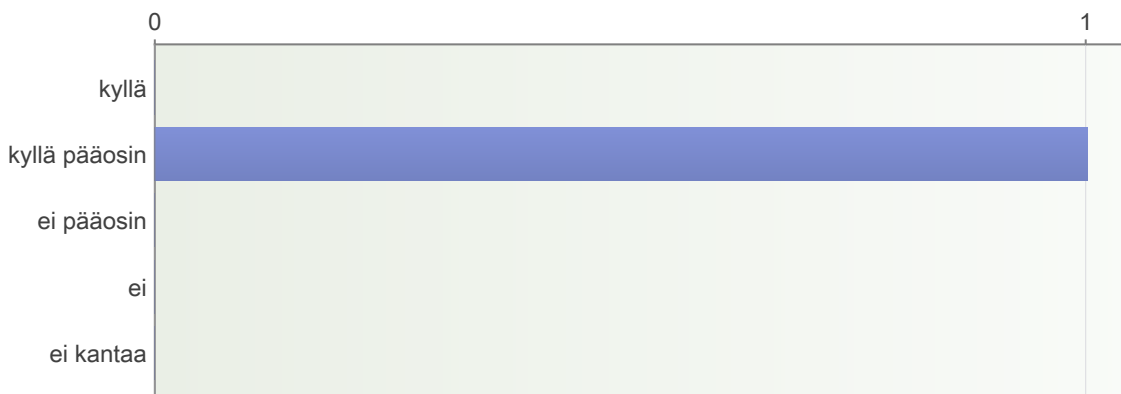
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tulevaa järjestelmää on vaikea hahmottaa, jopa terveyden huollon ammattilaisen. Hoitotyölle edellytetään omat johtajat, jokaisessa portaassa ja heillä myös substanssiosaaminen.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä on suuri mahdollisuus; erilaiset hoitajavastaanotot, työnjako, tehtävänkuvien laajentaminen, etävastaanotot, digitalisaatio, robotiikka

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Suun terveyden huollon osalta ei ole kuin muutamalla paikkakunnalla selkeä järjestelmä perustason ja laajennetun perustason palveluissa. Vertaa oikomishoito, kirurgia, anestesiahoito, Oulu, Helsinki ja Turku.

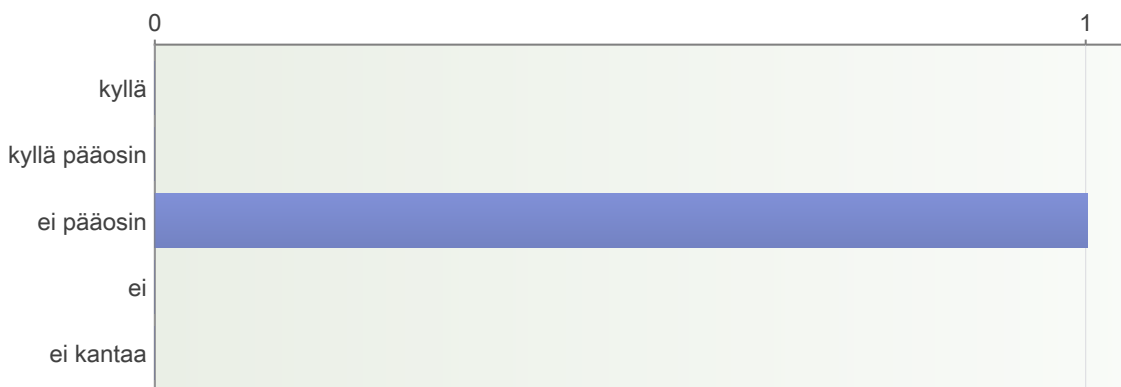
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Miten käy suun terveyden huollon? Integraatio muuhun terveydenhuoltoon, ei esitettyllä suoran valinnanpalveluilla edisty, vaan päin vastoin.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

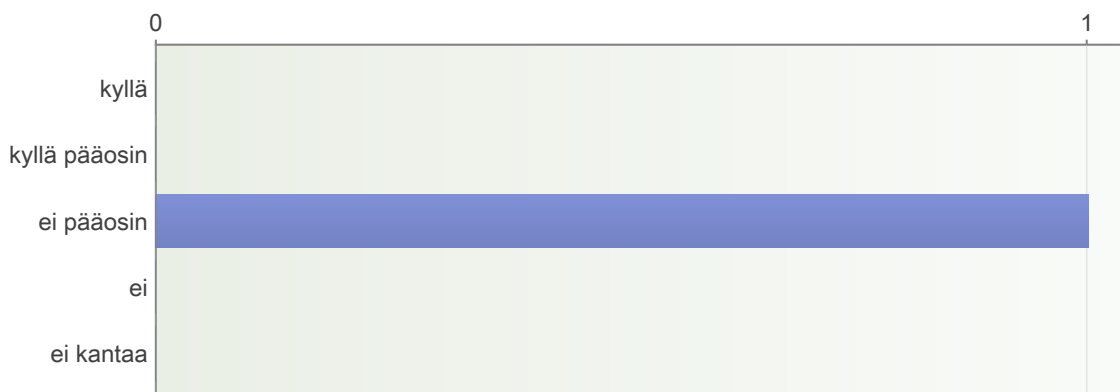
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- järjestelmän tulisi olla täysin aukoton ja selkeä, sekä asiakkaalle että palvelun tarjoajalle.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

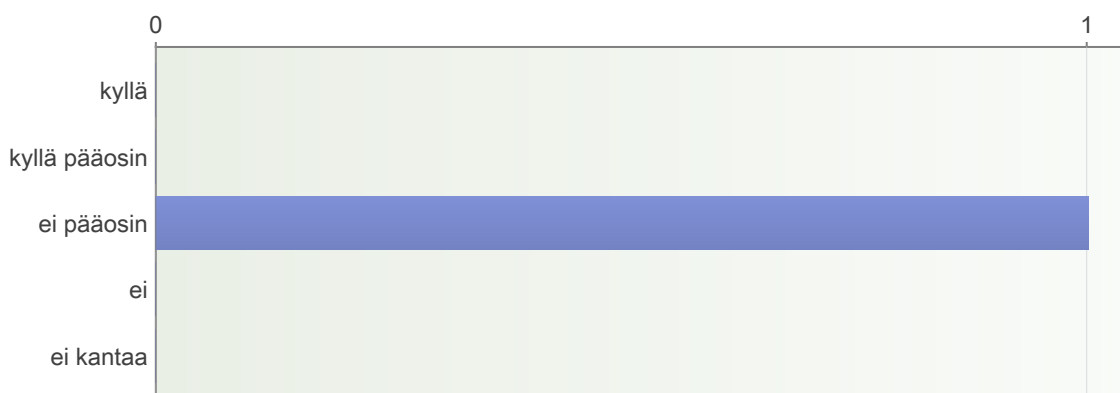
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- epäselvää vielä

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

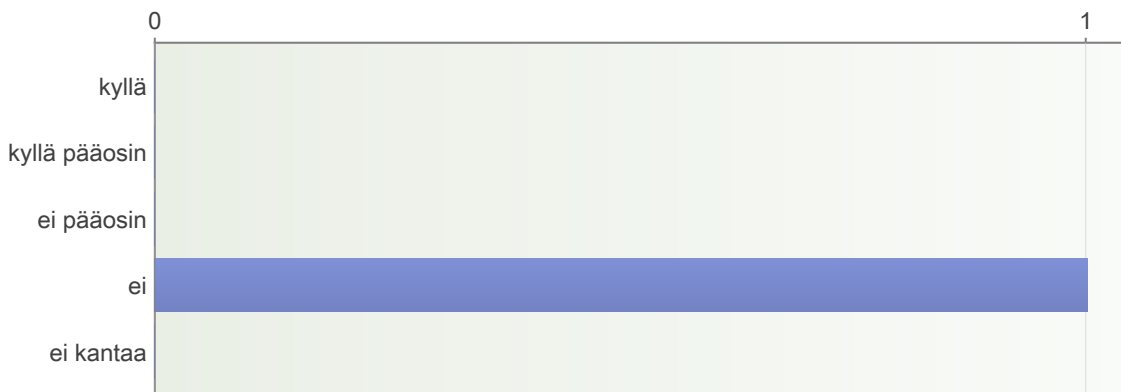
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Antaako hammaslääkäri maksusetelin potilaalle, joka haluaa mennä toisen palveluntuottajasuuhygienistin vastaanotolle? Ei varmaankaan jos hänellä on omassa yksikössä oma suuhygienisti tai hammaslääkäri tekee työn itse

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

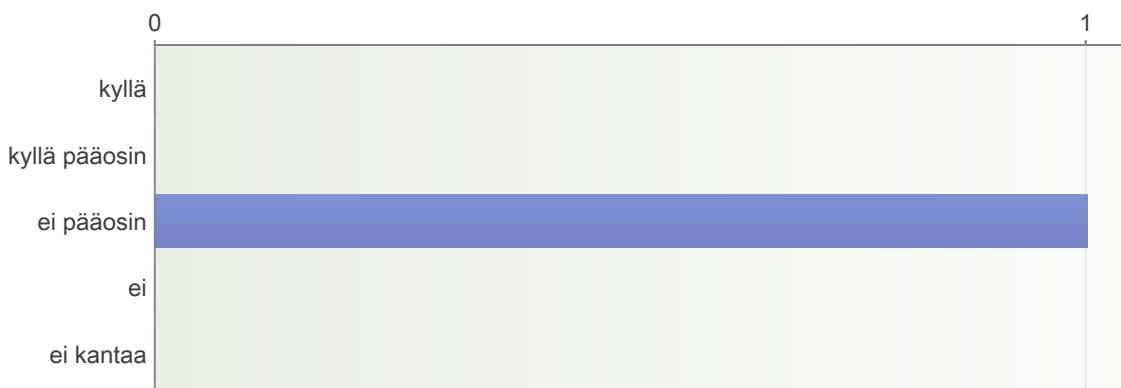
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Voi olla että ei ole olemassa kuin yksi toimipiste, ei siinä ole mistä valita tai sitä ei ole ollenkaan.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

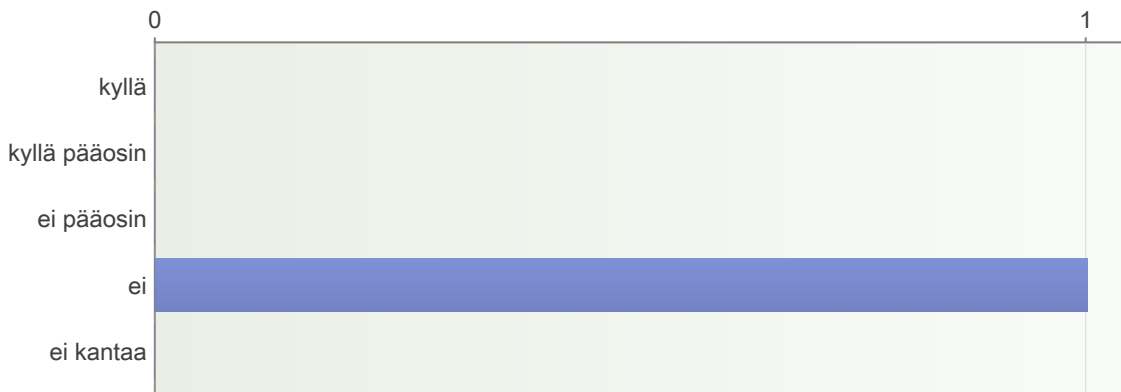
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Miten oikeudenmukaisuus toteutuu sekä potilaan että palvelun tarjoajan osalta.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

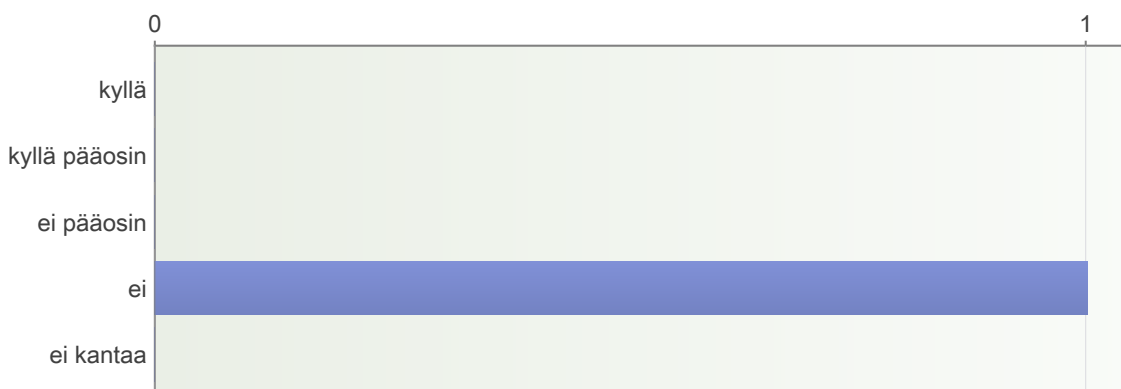
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- vaikea sanoa koska koko järjestelmää ei ole vielä olemassa; mitä palveluja ja missä niitä on saatavilla.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

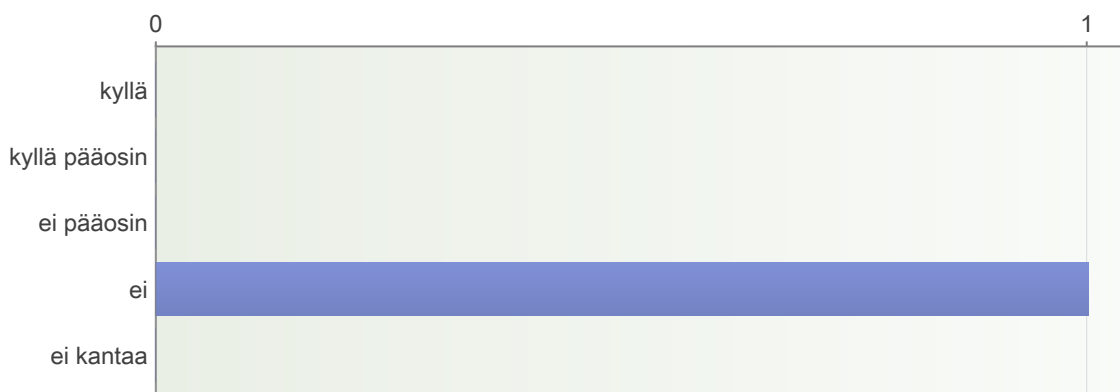
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikä on osaaminen niillä jotka tekevät päätökset maakunnissa? Tarvitaan paljon yhdenmukaista koulutusta ja perehdytystä, että tieto-taito olisi koko Suomessa sama. Tunteeko päätöksen tekijä suun terveydenhoidon järjestelmän, käypähoito-suositukset, Palko-päätökset jne.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

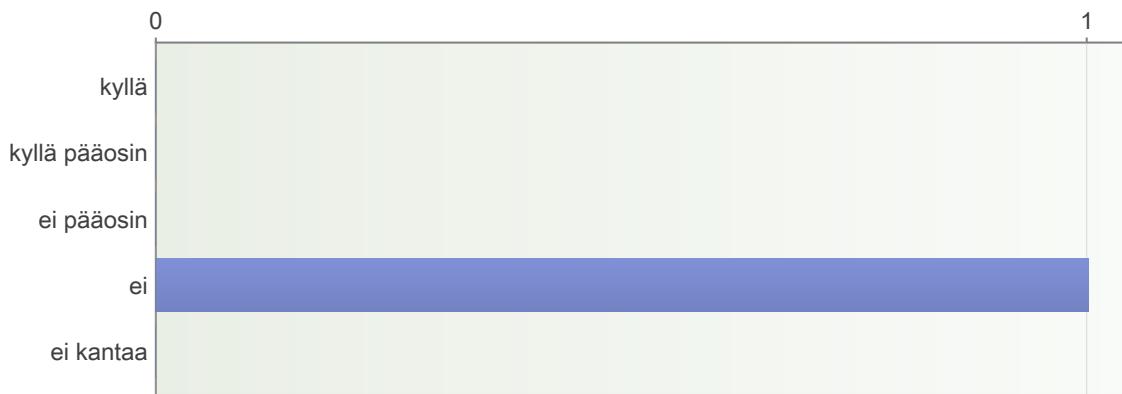
Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä pitää sisällään suuria riskejä, koska on täysin epäselvä mitä ja miten asiat toimii. Ei ole kokemusta asiasta.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

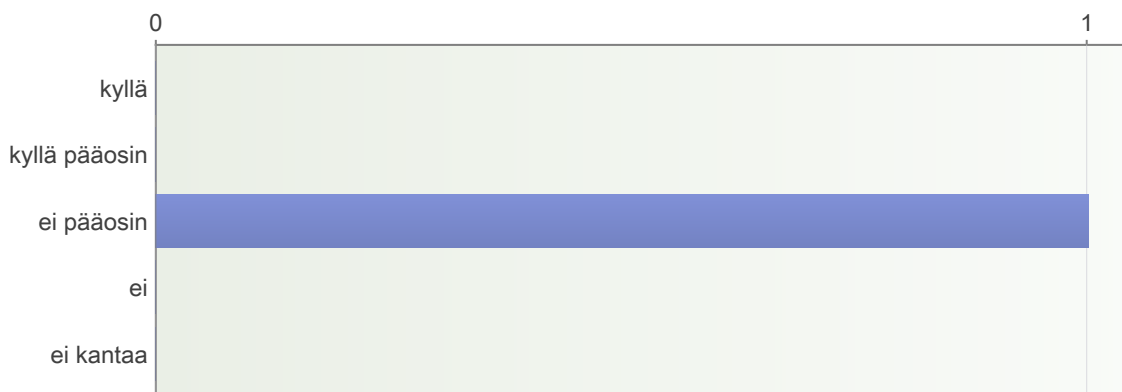
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikki tarvitsevat tukea, onko osaamista, onko resursseja??

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

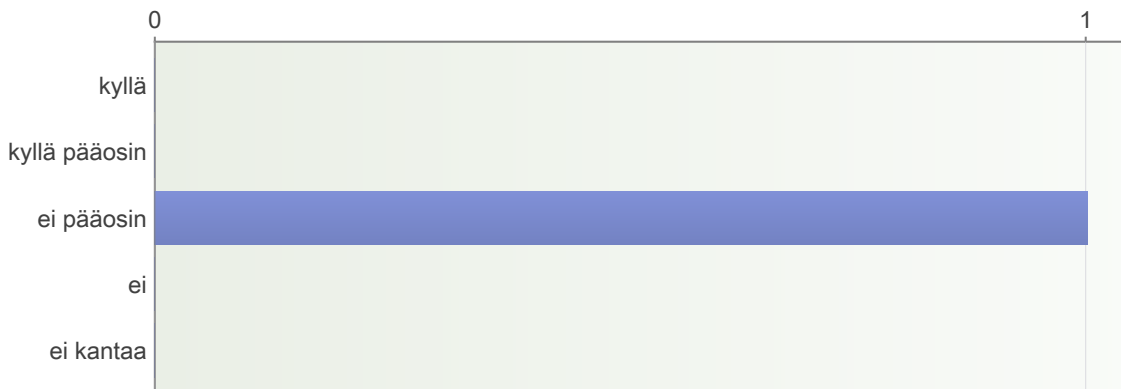
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- epäselvä järjestelmä, voiko pieni palveluntuottaja päästä palveluntuottajaksi, esim. pieni hammaslääkäarin vastaanotto, yksin työskentelevä suuhygienisti.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

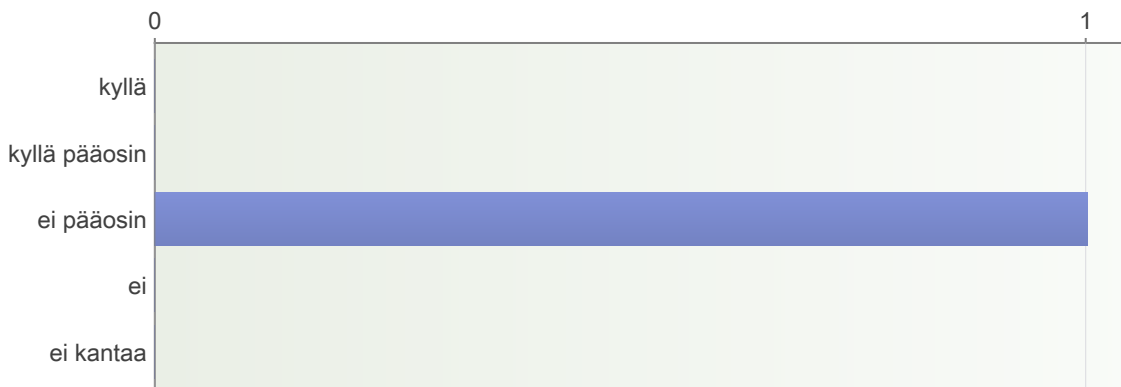
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole testattu käytännössä miten esitetty sopimusmenettely toimii.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

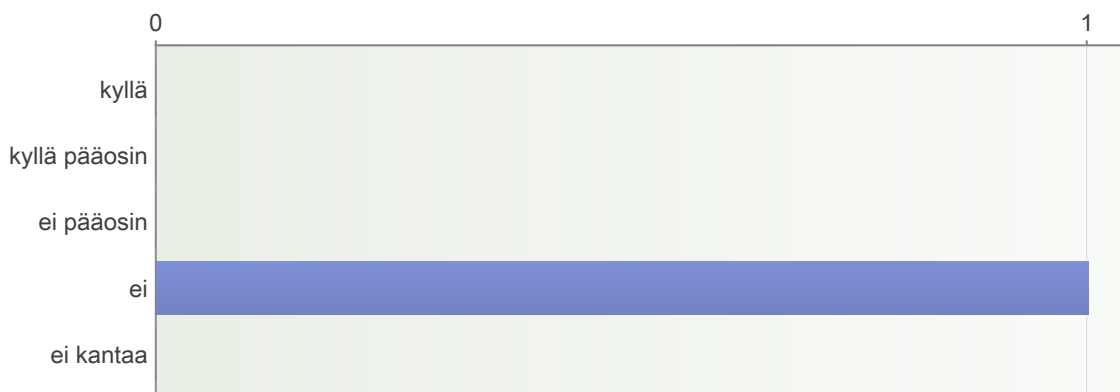
Vastaajien määrä: 1

- valvooko joku oikeasti palvelujen tuottavan velvoitteita, onko vain sananhelinää

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

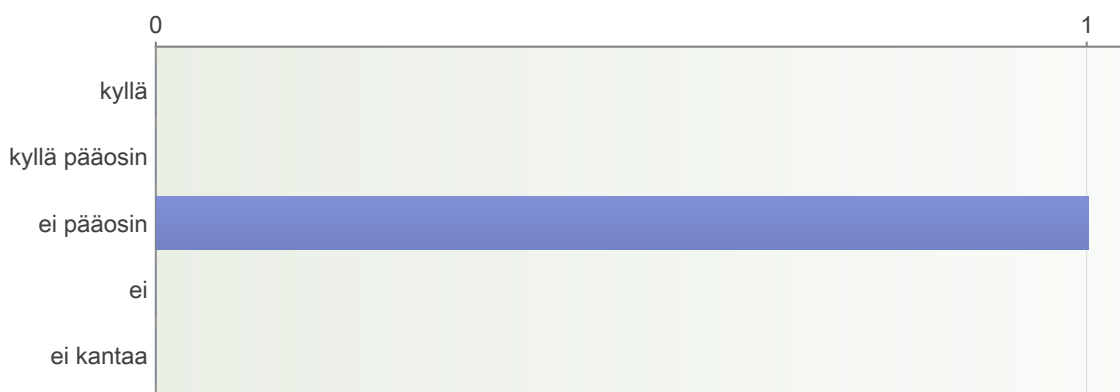
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- pelkkä kapitaatioperusteinen maksuosuus ei toimi suun terveydenhuollossa.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

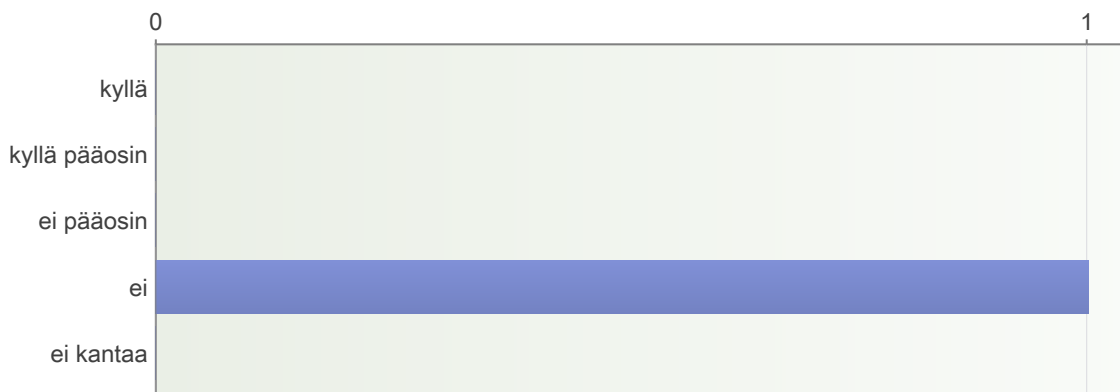
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- epäselvä järjestelmä, tulevaisuus hämärän peitossa

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

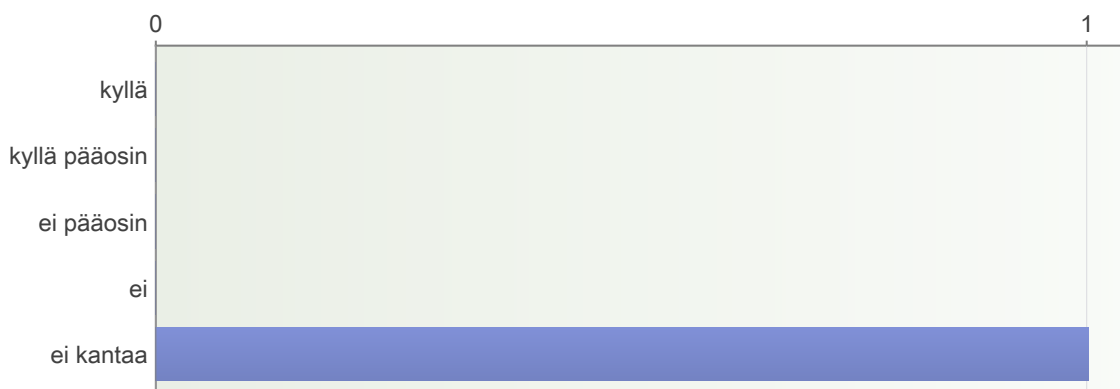
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Liian nopea aikataulu, liian tulkinnan varaista.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

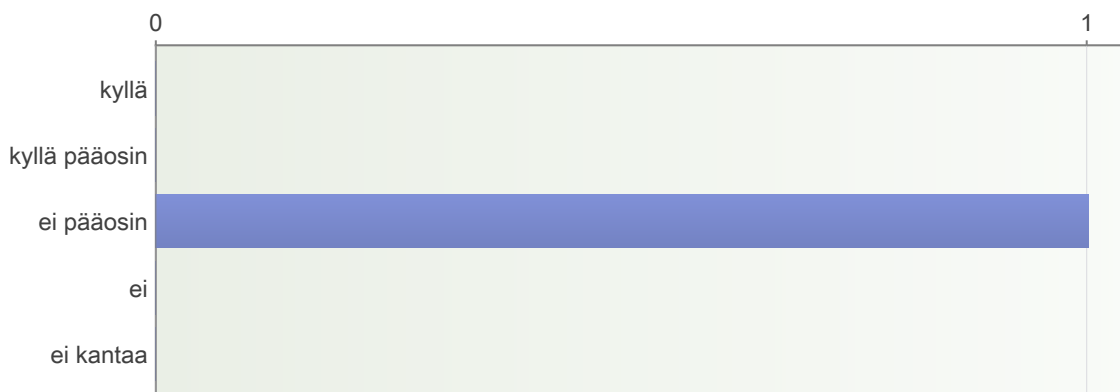

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

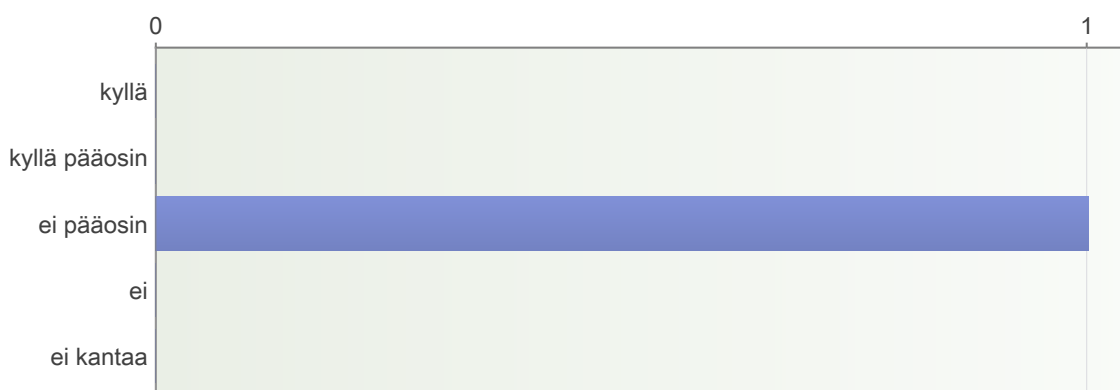
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- riskinä että suuret toimijat valtaa markkinat ja aidolle kilpailulle ja valinnalle ei jää mahdollisuutta

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

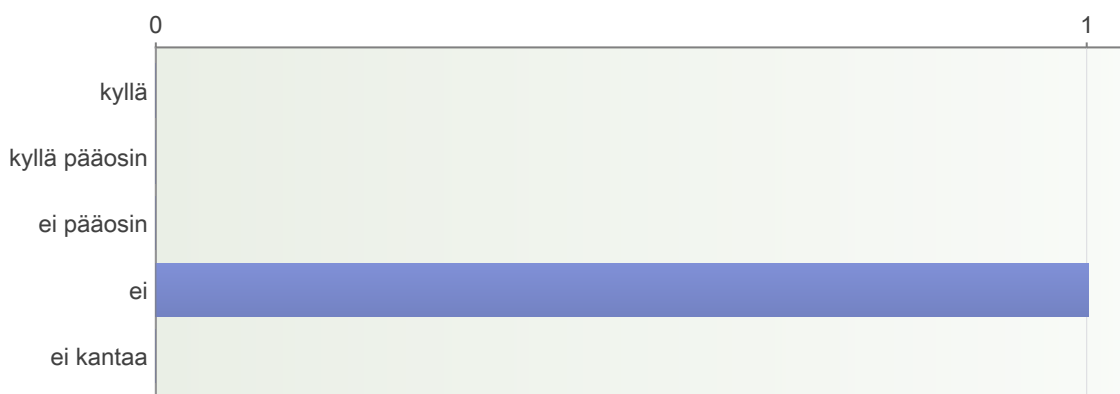
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Liikkuvia palveluja tulee enemmän, etäyhteyksiä hyödynnetään enemmän, asiantuntijat jalkautuvat. Osa palveluista siirtyy yhä kauemmaksi ihmisten arkiympäristöä. Matkakulut kasvaa.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Integraatio muun terveyden huollon kanssa ei toteudu, päin vastoin jakautuminen ja eriytyminen jatkuu.

Missä on potilaan hoitotiedot (kertomus ja rtg-kuvat) kun potilaalle pitäisi aloittaa esim. sytostaattihoidot ja pitäisi nopeasti/aukottomasti tietää milloin/missä on tehty suun perushoito ja pitäisi arvioida suun infektiofokustilanne. Nykyisen perusterveyden huollosta ei suun terveyden huollon potilastiedot siirry Kantaan, pilottien aikataulu on pettänyt ja toteutus ontuu. Miten nyk. yksityissektorin potilastietojärjestelmät ja Kanta-yhteensopivuus? Mihin kuva-arkistoon siirtyy potilaan hammasröntgenkuvat, että ne olisi kaikkien potilasta hoitavien ammattilaisten käytettävissä? Säteilylain mukaan potilasta ei tule sädettää turhaan, riski että turhia rtg-kuvia otetaan on isosti olemassa.

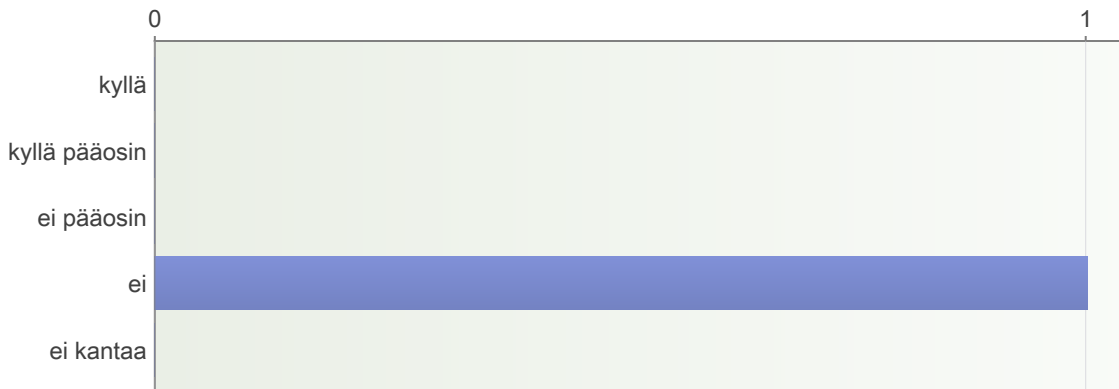
Pääseekö hammaslääkäri/suuhygienisti potilaan yleisterveyden tietoihin jatkossa, tarkistamaan laboratoriokeet, lääkitykset yms.? Onko potilaan muut hoitotiedot tarvittaessa suun terveyden huollon ammattilaisten käytettävissä?

Mitä tapahtuu nykyisille toimiville hoitoketuille? Tekoniveloperaatioihin menevien suun fokusten hoito/tarkistaminen. Kiinnostaako tulevia palveluntuottajia suun terveyden edistäminen esim. vanhusyksiköissä, saattohoitopotilaiden suun hoito ja kaikki muut erityisryhmät?

Ilmeisesti neuvola-asetuksen mukainen hammashoito ei ole suoran valinnan vapauden piirissä. Onko ko. ikäluokkien korjaava hoito? Mitä on oikomishoito, jota ko. ikäisille tehdään paljon? Entä oikomishoitoon liittyvät kirurgiset toimenpiteet?

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Onko mietitty miten käy suun terveydenhoidon potilasmaksujen tulevaisuudessa? Nykyisellään suomalaiset maksavat paljon suun terveyden hoidon kustannuksia, ja itseasiassa kahteen kertaan: veroina ja hoitomaksuina. Kela-korvaukset ovat vähentyneet paljon. Tästäkin syystä suun terveyden hoito on eri arvoisessa asemassa muuhun terveyden hoitoon

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Osa henkilöstöstä voi olla jatkuvien yt-neuvottelujen piirissä, kun asiakkaat eivät vuoden välein jatkakaan saman palvelun tuottajan asiakkaina. Tuleeko enenemässä määrin 0-sopimuksia sote-alalle? Tämä on kehitys joka pitää estää. Hoitajille kirjoitetaan vain vuoden työsopimuksia, koska tulevasta ei työnantaja tiedä.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Hallittu ja suunnitelmallinen valinnanvapaus on hyvä asia. Liian suurta muutosta ollaan tekemässä kerralla. Peruskoulu-uudistus toteutettiin vaiheittain ja alueellisesti, ja tämän muutoksen toteutuksesta ja aikataulusta voisi ottaa mallia.
Toimintatapojen muutos/muuttaminen kestää tutkitusti kauan, joten ei tästäkään muutoksesta voi odottaa hedelmiä heti.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.